

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W Białymstoku

***Diagnoza sytuacji osób
długotrwale bezrobotnych
na rynku pracy
w woj. podlaskim
w 2017 roku***

Białystok, styczeń 2018

Spis treści

Wstęp	3
1. Ogólna sytuacja na regionalnym rynku pracy w woj. podlaskim.....	3
2. Długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim.....	6
3. Zapotrzebowanie pracodawców na pracowników w woj. podlaskim.....	11
4. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim	19
5. Aktywizacja zawodowa osób długotrwałe bezrobotnych przez powiatowe urzędy pracy.....	21
Zał. Długotrwałe bezrobocie w gminach woj. podlaskiego - stan w końcu 2017 roku	24

Wstęp

Problem długotrwałego bezrobocia jest jednym z głównych wyzwań nie tylko podlaskiego rynku pracy. O ile przyjęło się, że dopuszczalny jest pewien procent osób pozostających bez zatrudnienia na danym rynku pracy (konceptje tzw. bezrobocia równowagi, naturalnej stopy bezrobocia¹), to wraz z wydłużaniem okresu pozostawania bez pracy przez osoby bezrobotne pojawiają się negatywne skutki dotkliwe nie tylko dla jednostek, takie jak ubożenie i zagrożenie wykluczeniem, ale i zaburzające sytuację społeczną i gospodarczą.

Bezrobocie długotrwałe to, zgodnie z definicją OECD, okres poszukiwania pracy dłużej niż przez 12 miesięcy, przy czym wyróżnia się bezrobocie długotrwałe ciągłe i bezrobocie długotrwałe wielokrotne, które trwa dłużej niż 12 miesięcy w okresie kilku lat. Tą drugą definicją posługuje się Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy², wg której *bezrobocie długotrwałe jest rozumiane jako pozostawanie przez osobę bezrobotną w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.*

1. Ogólna sytuacja na regionalnym rynku pracy w woj. podlaskim

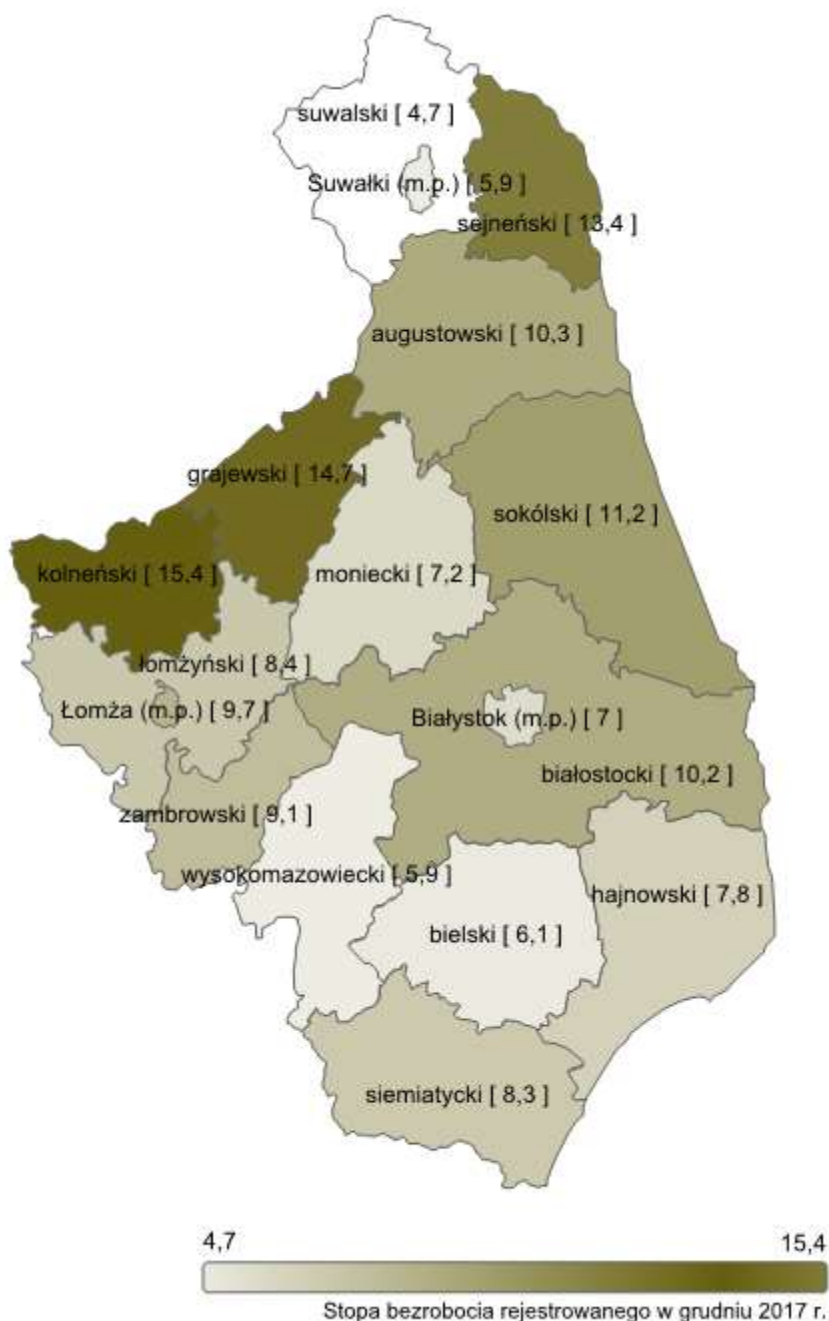
Woj. podlaskie należy do regionów, w których sytuacja na rynku pracy poprawia się wolniej. Wprawdzie w 2017 roku stopa bezrobocia rejestrowanego osiągnęła wartości poniżej 10%, nadal jednak znacznie przewyższa średnie wartości krajowe (w Podlaskiem 8,5% w końcu grudnia 2017 r. wobec 6,6% w skali Polski), plasując nasz region na 7 pozycji wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia. W ewidencji powiatowych urzędów pracy przebywało w końcu grudnia 2017 r. 39997 osób bezrobotnych. Na przestrzeni roku poziom bezrobocia zmniejszył się o 8364 osoby, tj. o 17,3%, natomiast wartość stopy bezrobocia spadła o 1,9 punktu proc.

W okresie styczeń – grudzień 2017 r. odnotowano mniejszy niż w poprzednim roku **ruch bezrobotnych**. W urzędach pracy zarejestrowano 61440 nowych bezrobotnych (o 4965 osób mniej), a wyłączono 69804 bezrobotnych (o 3259 mniej). Główne przyczyny odpływu z bezrobocia to: podejmowanie pracy – zatrudnienie podjęło 35758 osób bezrobotnych (51,2% odpływów) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy - 11007 osób (15,8% odpływów). Wskaźnik płynności rynku pracy, tj. stosunek liczby osób bezrobotnych podejmujących pracę do liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych w tym samym czasie, ukształtował się w okresie 12 miesięcy 2017 r. na poziomie 58,2%, a więc wyższym niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (57,0%).

¹ Kwiatkowski E „Bezrobocie: podstawy teoretyczne”, PWN, Warszawa 2002

² art.2 ust.1 pkt.5) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2016r., poz. 691 z późn. zm.),

Rys. 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiatach woj. podlaskiego w końcu 2017r.

Bezrobocie w woj. podlaskim cechuje się dużym zróżnicowaniem terytorialnym. W skali województwa w końcu 2017 r. najwyższą **stopę bezrobocia** odnotowano w powiatach: kolneńskim (15,4%), grajewskim (14,7%) oraz sejneńskim (13,4%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano na terenie powiatów: suwalskiego i wysokomazowieckiego (po 5,9%) oraz bielskiego (6,1%).

Tabela 1. Zmiany poziomu i struktury wybranych grup bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	2016		2017		Wzrost/spadek	
	liczba	%	liczba	%	w l.	w %
Bezrobotni ogółem, w tym:	48361	100,0	39997	100,0	-8364	-17,3
kobiety	22057	45,6	18861	47,2	-3196	-14,5
mężczyźni	26304	54,4	21136	52,8	-5168	-19,6
zamieszkali na wsi	17953	37,1	15041	37,6	-2912	-16,2
zamieszkali w miastach	30408	62,9	24956	62,4	-5452	-17,9
uprawnieni do zasiłku dla bezrobotnych	5215	10,8	4932	12,3	-283	-5,4
zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	1624	3,4	1211	3,0	-413	-25,4
cudzoziemcy	294	0,6	346	0,9	52	17,7
absolwenci szkół	1996	4,1	1530	3,8	-466	-23,3
osoby z wykształceniem wyższym	6993	14,5	6015	15,0	-978	-14,0
osoby bez kwalifikacji zawodowych	15615	32,3	13117	32,8	-2498	-16,0
osoby bez doświadczenia zawodowego	12522	25,9	10061	25,2	-2461	-19,7
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	6566	13,6	6251	15,6	-315	-4,8
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy						
Osoby bezrobotne do 30 roku życia	14538	30,1	11443	28,6	-3095	-21,3
w tym osoby do 25 roku życia	7082	14,6	5398	13,5	-1684	-23,8
Bezrobotni długotrwale	29301	60,6	23784	59,5	-5517	-18,8
Osoby powyżej 50 roku życia	13698	28,3	11211	28,0	-2487	-18,2
Korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	972	2,0	654	1,6	-318	-32,7
Osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	7001	14,5	6841	17,1	-160	-2,3
Osoby posiadające co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	72	0,1	63	0,2	-9	-12,5
Niepełnosprawni	3042	6,3	2572	6,4	-470	-15,5

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy

Wraz ze spadkiem ogólnego poziomu bezrobocia zmniejszyła się liczebność prawie wszystkich przedstawionych wyżej grup, przy czym największe procentowo spadki dotyczyły osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (-32,7%), osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (-25,4%), bezrobotnych do 30 roku życia (-21,3%), a zwłaszcza do 25 roku życia (-23,8%). W przypadku pozostałych kategorii odnotowano mniejszy spadek bądź wzrost liczebności (cudzoziemcy; wzrost o 17,7%).

Jednocześnie jednak struktura bezrobocia w woj. podlaskim nie zmieniła się zasadniczo; nadal najliczniejszą grupą są osoby bezrobotne długotrwale, tj. pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, a ich udział wynosi

59,5% (o 1,1 punktu proc. mniej niż przed rokiem). Wyraźnie zaznaczył się natomiast wzrost udziału w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych osób posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia (o 2,6 punktu proc.) oraz kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (o 2,0 punktu proc.).

2. Długotrwale bezrobocie w woj. podlaskim

W woj. podlaskim subpopulacja osób długotrwale bezrobotnych jest jedną z najliczniejszych grup wśród osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. W końcu grudnia 2017 r. ta grupa bezrobotnych stanowiła 59,5%, a więc znacznie powyżej średniej krajowej wynoszącej 56,0%. Na przestrzeni roku odsetek ten zmniejszył się w naszym regionie o 1,1 punktu proc., nadal jednak Podlaskie należy do czterech województw w kraju o najwyższym odsetku osób długotrwale bezrobotnych (obok Podkarpackiego- 60,5%, Kujawsko-Pomorskiego- 60,1% i Lubelskiego- 59,9%).

Tabela 2. Długotrwale bezrobotni zarejestrowani w Powiatowych Urzędach Pracy woj. podlaskiego w latach 2016-2017 (stan w końcu roku)

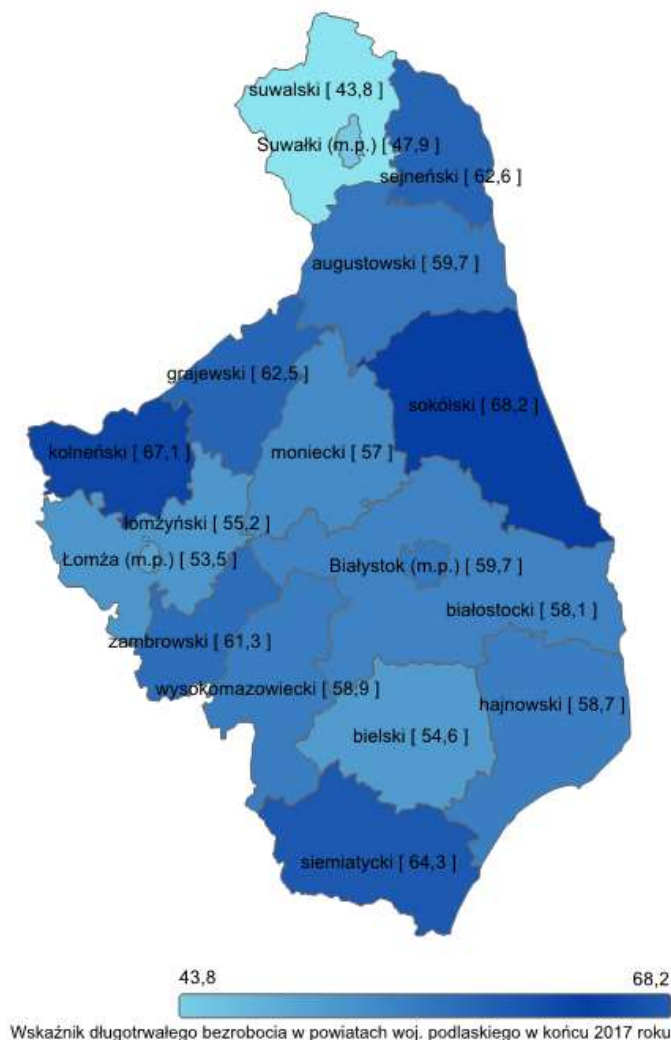
Powiatowy Urząd Pracy	2016		2017		wzrost/ spadek		Zmiany % udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych (w pkt. proc.)
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	% do ogółu bezro- botnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	% do ogółu bezro- botnych	w liczbach	w %	
Augustów	1562	61,5	1276	59,7	-286	-18,3	-1,8
Białystok	10756	62,3	8207	59,1	-2549	-23,7	-3,2
Bielsk Podl.	942	56,5	817	54,6	-125	-13,3	-1,9
Grajewo	1977	64,1	1599	62,5	-378	-19,1	-1,6
Hajnówka	924	55,7	763	58,7	-161	-17,4	3,0
Kolno	1777	66,1	1662	67,1	-115	-6,5	1,0
Łomża	2799	56,8	2158	54,2	-641	-22,9	-2,6
Mońki	858	60,6	618	57,0	-240	-28,0	-3,6
Sejny	854	62,1	720	62,6	-134	-15,7	0,5
Siemiatycze	960	61,8	884	64,3	-76	-7,9	2,5
Sokółka	2403	67,6	2078	68,2	-325	-13,5	0,6
Suwałki	1298	44,5	1067	46,7	-231	-17,8	2,2
Wysokie Maz.	1064	57,6	947	58,9	-117	-11,0	1,3
Zambrów	1127	60,6	988	61,3	-139	-12,3	0,7
Woj. podlaskie	29301	60,6	23784	59,5	-5517	-18,8	-1,1

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy

W 2017 roku spadek liczby osób długotrwale bezrobotnych wystąpił na terenie działania wszystkich urzędów pracy, przy czym największy procentowo spadek odnotowano w PUP w Mońkach (-28,0%) oraz w PUP w Białymstoku (-23,7%).

W końcu 2017 roku w rejestrach urzędów pracy całego województwa pozostawało 23784 długotrwale bezrobotnych i na przestrzeni roku liczba ta zmniejszyła się o 5517 osób, tj. o 18,8%, a więc dynamika spadku w tej grupie była wyższa niż wśród ogółu bezrobotnych (-17,3%).

Rys. 2. Wskaźnik bezrobocia długotrwałego w powiatach woj. podlaskiego w 2017 r. (stan w końcu roku)

Długotrwale bezrobocie, podobnie jak bezrobocie ogółem, jest zjawiskiem zróżnicowanym przestrzennie. Procentowe udziały bezrobotnych pozostających bez pracy łącznie ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich dwóch lat osiągające wartości znacznie powyżej średniej dla województwa (59,5%) odnotowuje się w następujących powiatach: sokólskim (68,2%), kolneńskim (67,1%), siemiatyckim (64,3%), sejneńskim (62,6%), grajewskim (62,5%), zambrowskim (61,3%) oraz augustowskim i mieście Białymstoku (po 59,7%) (por. Rys. 2). Oznacza to, że 6-7 osób na 10 zarejestrowanych w wymienionych wyżej Powiatowych Urzędach Pracy poszukuje bez skutku stałego zatrudnienia ponad 12 miesięcy.

Również na poziomie gmin można zauważyć zróżnicowanie w wartości odsetka osób długotrwale bezrobotnych. Najwyższe wskaźniki bezrobocia długotrwałego odnotowano

w gminach: p. sokólski: Krynki (77,4%), Kuźnica (75,0%), Szudziałowo (74,1%) i Nowy Dwór (73,5%); p. siemiatycki: Milejczyce (75,6%), Nurzec-Stacja i Grodzisk (po 71,6%); p. kolneński: Mały Płock (75,6%); p. hajnowski: Narew (75,0%); p. augustowski: Bargłów Kościelny (72,9%) i p. moniecki: Jaświły (72,5%).

Tabela 3. Gminy w woj. podlaskim o najwyższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia (wg stanu na 31 grudnia 2017 r.)

Lp.	Miasto/Gmina	powiat	Zarejestrowani bezrobotni	w tym bezrobotni długotrwanie	%
1	Krynki	sokólski	230	178	77,4
2	Milejczyce	siemiatycki	78	59	75,6
3	Mały Płock	kolneński	315	238	75,6
4	Narew	hajnowski	148	111	75,0
5	Kuźnica	sokólski	220	165	75,0
6	Szudziałowo	sokólski	174	129	74,1
7	Nowy Dwór	sokólski	136	100	73,5
8	Bargłów Kościelny	augustowski	188	137	72,9
9	Jaświły	moniecki	80	58	72,5
10	Nurzec-Stacja	siemiatycki	236	169	71,6
	Grodzisk	siemiatycki	81	58	71,6

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 7 do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Zjawisko długotrwałego bezrobocia jest nie tylko zróżnicowane terytorialnie, ale i jest zjawiskiem niejednorodnym. W poniższej tabeli przedstawiono strukturę tej grupy bezrobotnych.

Tabela 4. Struktura osób długotrwanie bezrobotnych zarejestrowanych w PUP woj. podlaskiego (wg stanu na 31 grudnia 2017 r.)

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych ogółem	w tym bezrobotni długotrwanie	% udział do bezrobotnych ogółem	% struktura bezrobotnych długotrwanie
Płeć	kobiety	18861	11486	60,9	48,3
	mężczyźni	21136	12298	58,2	51,7
Miejsce zamieszkania	miasto	24956	14535	58,2	61,1
	wieś	15041	9249	61,5	38,9
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach*)	do 1	3598	760	21,1	3,2
	1-3	6959	1537	22,1	6,5
	3-6	5601	1406	25,1	5,9
	6-12	5678	1987	35,0	8,4
	12-24	6403	6397	99,9	26,9
	pow. 24	11758	11697	99,5	49,2
Wiek	18-24	5398	1944	36,0	8,2
	25-34	11663	6321	54,2	26,6
	35-44	8399	5233	62,3	22,0

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych ogółem	w tym bezrobotni długotrwale	% udział do bezrobotnych ogółem	% struktura bezrobotnych długotrwale
	45-54	6962	4774	68,6	20,1
	55-59	4908	3509	71,5	14,8
	60 lat i więcej	2667	2003	75,1	8,4
Wykształcenie	wyższe	6015	2727	45,3	11,5
	policealne i śr. zawodowe	9051	5024	55,5	21,1
	średnie ogólnokształcące	4703	2517	53,5	10,6
	zasadnicze zawodowe	9268	6104	65,9	25,7
	gimnazjalne i poniżej	10960	7412	67,6	31,2
Staż pracy ogółem	do 1 roku	8363	4973	59,5	20,9
	1-5	9276	5315	57,3	22,3
	5-10	5363	3166	59	13,3
	10-20	5394	3371	62,5	14,2
	20-30	3323	2035	61,2	8,6
	30 lat i więcej	1283	560	43,6	2,4
	bez stażu	6995	4364	62,4	18,3
Bezrobotni ogółem		39997	23784	59,5	100,0

*) okres nieprzerwanego pozostawania w rejestrze bezrobotnych

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 1 do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Z powyższego zestawienia wynika, że osoby długotrwale bezrobotne w woj. podlaskim to w większości: mężczyźni (51,7%), mieszkańcy miast (61,1%), osoby w wieku największej aktywności zawodowej, tj. w wieku 25-34 lata (26,6%), posiadające wykształcenie poniżej średniego: gimnazjalne i poniżej (31,2%) i zasadnicze zawodowe (25,7%), bez stażu pracy (18,3%) bądź legitymujące się krótkim stażem pracy do 5 lat (43,2%). Należy mieć jednak na uwadze, że problem długotrwałego bezrobocia jest bardziej skomplikowany i może dotknąć osoby w każdym wieku i niezależnie od posiadanego poziomu wykształcenia i zawodu. Problem z długotrwałym poszukiwaniem pracy mają nie tylko starsi (w grupie osób bezrobotnych 50+ aż 71,4% dotkniętych jest długotrwałym bezrobociem), ale również osoby w wieku produktywności, tj. 18-44 lata (53,0% z nich pozostaje długotrwale bez pracy). Długotrwale bezrobocie nie jest również rzadkością wśród osób z wykształceniem wyższym (45,3%). Powagę sytuacji oddaje fakt, że w całej subpopulacji osób długotrwale bezrobotnych zdecydowanie wyróżniają się osoby, które pozostają bez zatrudnienia nieprzerwanie przez okres 24 miesięcy i dłużej (49,2%). Mamy więc tu do czynienia z bezrobociem długookresowym.

Tabela 5. Długotrwałe bezrobocie wśród grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w woj. podlaskim – stan w końcu 2017 roku

Kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Bezrobotni ogółem	%	Długotrwałe bezrobotni	%	% udział długotrwałe bezrobotnych do ogółu bezrobotnych w danej grupie
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	654	1,6	551	2,3	84,3
pow. 50 roku życia	11211	28,0	8002	33,6	71,4
niepełnosprawni	2572	6,4	1766	7,4	68,7
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	6841	17,1	4410	18,5	64,5
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	63	0,2	23	0,1	36,5
do 30 roku życia	11443	28,6	5030	21,1	44,0
w tym do 25 roku życia	5398	13,5	1944	8,2	36,0
Ogółem	39997	100,0	23784	100,0	59,5

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 1 do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Zjawisko bezrobocia długookresowego najbardziej nasilone jest w powiecie sokólskim, gdzie 55,8% długotrwałe bezrobotnych pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy. Z kolei najwyższy odsetek długotrwałe bezrobotnych bez wykształcenia średniego dotyczy powiatów: zambrowskiego (69,8%), siemiatyckiego (68,1%) oraz monieckiego (64,2%) i kolneńskiego (64,0%). W największym stopniu długotrwałe bezrobocie powiązane jest z wiekiem w powiecie suwalskim i mieście Suwałki (41,5% długotrwałe bezrobotnych było powyżej 50 roku życia), a także w powiatach: hajnowskim (40,5%) i augustowskim (40,4%). Także opieka nad małym dzieckiem lub dzieckiem niepełnosprawnym negatywnie wpływa na szybkie podjęcie zatrudnienia i w największym stopniu czynnik ten uwidocznił się w statystykach PUP w Bielsku Podlaskim, gdzie osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia lub dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia stanowiły 23,9% długotrwałe bezrobotnych, oraz w PUP w Mońkach (23,3%) i w PUP w Suwałkach (22,6%). Również w PUP w Suwałkach odnotowuje się najwyższy odsetek osób niepełnosprawnych w analizowanej subpopulacji (18,0%) (tabela poniżej).

Tabela 6. Wybrane kategorie osób długotrwale bezrobotnych wg powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego – stan w końcu 2017 roku

Powiatowy Urząd Pracy	Długotrwale bezrobotni ogółem	w tym:											
		pozostający bez pracy pow. 24 m-cy		bez wykształcenia średniego		bez stażu pracy		pow. 50 roku życia		posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 r. ż. lub dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.		niepełnosprawni	
		Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Augustów	1276	561	44,0	800	62,7	208	16,3	516	40,4	217	17,0	42	3,3
Białystok	8207	4142	50,5	3980	48,5	1248	15,2	2967	36,2	1504	18,3	875	10,7
Bielsk Podl.	817	424	51,9	457	55,9	127	15,5	286	35,0	195	23,9	84	10,3
Grajewo	1599	789	49,3	1015	63,5	336	21,0	462	28,9	340	21,3	58	3,6
Hajnówka	763	363	47,6	459	60,2	94	12,3	309	40,5	107	14,0	56	7,3
Kolno	1662	853	51,3	1064	64,0	466	28,0	370	22,3	274	16,5	27	1,6
Łomża	2158	988	45,8	1163	53,9	375	17,4	667	30,9	444	20,6	145	6,7
Mońki	618	244	39,5	397	64,2	157	25,4	198	32,0	144	23,3	28	4,5
Sejny	720	335	46,5	413	57,4	115	16,0	174	24,2	96	13,3	9	1,3
Siemiatycze	884	448	50,7	602	68,1	235	26,6	333	37,7	147	16,6	52	5,9
Sokółka	2078	1160	55,8	1279	61,5	507	24,4	656	31,6	375	18,0	119	5,7
Suwałki	1067	417	39,1	610	57,2	113	10,6	443	41,5	241	22,6	192	18,0
Wysokie M.	947	485	51,2	587	62,0	238	25,1	282	29,8	167	17,6	26	2,7
Zambrów	988	488	49,4	690	69,8	145	14,7	339	34,3	182	18,4	53	5,4
Podlaskie	23784	11697	49,2	13516	56,8	4364	18,3	8002	33,6	4433	18,6	1766	7,4

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie zał. 1 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

3. Zapotrzebowanie pracodawców na pracowników w woj. podlaskim

W 2017 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego 35,1 tys. miejsc pracy i było to o 13,1% (o 4,1 tys.) więcej niż w 2016 roku. Najwięcej miejsc pracy oferowanych było w Białymstoku (8,2 tys. – 23,5%), powiecie zambrowskim (2,8 tys. – 7,9%), Łomży (2,7 tys. – 7,4%), Suwałkach (2,6 tys. – 7,4%), powiecie białostockim (2,5 tys. – 7,2%) i powiecie augustowskim (2,3 tys. – 6,6%).

Tabela 7. 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w woj. podlaskim wg rankingu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2017 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy	w tym pracy subsydiowanej	% ofert pracy subsydiowanej w zawodzie	% udział w ogólnej liczbie ofert pracy
522301	Sprzedawca	2151	1172	54,5	6,1
515303	Robotnik gospodarczy	1794	1585	88,4	5,1
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	1364	371	27,2	3,9
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	863	747	86,6	2,5
814204	Operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych	844	2	0,2	2,4
432103	Magazynier	811	308	38,0	2,3
941201	Pomoc kuchenna	596	286	48,0	1,7
411004	Technik prac biurowych	589	510	86,6	1,7
962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	581	57	9,8	1,7
721204	Spawacz	573	29	5,1	1,6
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	539	57	10,6	1,5
911207	Sprzątaczką biurowa	530	206	38,9	1,5
512001	Kucharz	516	122	23,6	1,5
711202	Murarz	507	26	5,1	1,4
711504	Szcutnik	499	14	2,8	1,4
712501	Monter/składacz okien	475	41	8,6	1,4
722204	Ślusarz	346	54	15,6	1,0
524902	Doradca klienta	339	124	36,6	1,0
711502	Cieśla szalunkowy	327	4	1,2	0,9
931205	Pomocniczy robotnik drogowy	327	130	39,8	0,9

Dane: Opracowanie własne WUP w Białymstoku na podstawie zał. 3 „Bezrobotni i wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności” do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Na liście najczęściej poszukiwanych zawodów w woj. podlaskim znajdują się przede wszystkim pracownicy handlu oraz pracownicy biurowi i obsługi klienta, robotnicy wykwalifikowani i niewykwalifikowani w przemyśle, budownictwie i gastronomii, a także kierowcy samochodów ciężarowych.

W odniesieniu do niektórych z wymienionych w tabeli 7 zawodów, popyt na pracę jest regulowany subsydiowanym zatrudnieniem. Dotyczy to głównie robotników gospodarczych (ok. 12% ofert subsydiowanych), sprzedawców (9,0% ofert subsydiowanych) oraz pracowników i techników prac biurowych (nie mniej niż 12% ogółem).

Tabela 8. Zestawienie prognozy deficytowych grup zawodów w 2018 roku w poszczególnych powiatach woj. podlaskiego

Nazwa powiatu	Poszukiwani są pracownicy w zawodach:
<p>POWIAT AUGUSTOWSKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ związanych z sektorem ochrony zdrowia: fizjoterapeuci i masażyści, pielęgniarki i położne; ○ związanych z zagospodarowaniem przestrzeni i budownictwem: geodeci i kartografowie, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych; ○ związanych z przemysłem: pracownicy przetwórstwa spożywczego, robotnicy obróbki drewna i stolarze; ○ pracowników obróbki metali: spawacze i ślusarze; ○ związanych z obsługą klienta oraz handlem i turystyką: przedstawiciele handlowi, recepcjoniści i rejestratorzy; ○ kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych.
<p>POWIAT BIAŁOSTOCKI I MIASTO BIAŁYSTOK</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ związanych z sektorem ICT: administratorzy stron internetowych, analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych, projektanci i administratorzy baz danych, programiści; ○ związanych z budownictwem, pracami wykończeniowymi i nadzorem budowlanym: betoniarze i zbrojarze, brukarze, cieśle i stolarze budowlani, dekarze i blacharze budowlani, elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, inspektorzy nadzoru budowlanego, kamieniarze, kierownicy budowy, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie; ○ w sektorze transportu, logistyki i spedycji, a także usługach komplementarnych: blacharze i lakiernicy samochodowi, diagności samochodowi, kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, pracownicy obsługi ruchu szynowego, spedytorzy i logiści; ○ w sektorze medycznym: farmaceuci, lekarze, operatorzy aparatury medycznej, pielęgniarki i położne, pracownicy ds. techniki dentystycznej; ○ związanych z edukacją: logopedzi i audiofonolodzy, nauczyciele przedmiotów zawodowych; ○ związanych z przemysłem: krawcy i pracownicy produkcji odzieży, lakiernicy, masarze i przetwórcy ryb, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych; ○ pracowników obróbki metali: operatorzy obrabiarek skrawających, spawacze; ○ związanych z pracą w hotelarstwie i gastronomii: kucharze, szefowie kuchni; ○ samodzielni księgowi; ○ pracownicy służb mundurowych; ○ robotnicy leśni; ○ piekarze.
<p>POWIAT BIELSKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ związanych z budownictwem i pracami wykończeniowymi oraz nadzorem budowlanym: betoniarze i zbrojarze, brukarze, cieśle i stolarze budowlani, dekarze i blacharze budowlani, elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, inspektorzy nadzoru budowlanego, inżynierowie budownictwa, kamieniarze, kierownicy budowy, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, pracownicy ds. budownictwa drogowego, pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie, robotnicy budowlani, technicy budownictwa; ○ w sektorze medycznym fizjoterapeuci i masażyści, lekarze, operatorzy aparatury medycznej, pielęgniarki i położne; ○ związanych z pracą w hotelarstwie i gastronomii: kelnerzy i barmani, kucharze, pomoce kuchenne, szefowie kuchni; ○ pracownicy służb mundurowych oraz pracownicy ochrony fizycznej; ○ reprezentujących branżę finansową: pracownicy ds. rachunkowości i księgowości, samodzielni księgowi, specjaliści ds. finansowych; ○ związanych z edukacją i usługami opiekuńczymi: logopedzi i audiofonolodzy, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, nauczyciele przedmiotów zawodowych, nauczyciele przedszkoli, opiekunki dziecięce, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej, pracownicy socjalni; ○ w gospodarce magazynowej i w sektorze transportu: kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych; ○ związanych z przemysłem: masarze i przetwórcy ryb, robotnicy obróbki drewna i

Nazwa powiatu	Poszukiwani są pracownicy w zawodach:
	<ul style="list-style-type: none"> stolarze; o pracowników obróbki metali: spawacze, ślusarze; o pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych; o fryzjerzy; o cukiernicy; piekarze; o sprzedawcy.
<p style="text-align: center;">POWIAT GRAJEWSKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> o pracowników obróbki metali: spawacze, ślusarze, operatorzy maszyn do obróbki skrawaniem; o operatorów oraz mechaników maszyn, urządzeń i pojazdów: kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych; o inżynierowie budownictwa; o specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki; o kucharze; o przedstawiciele handlowi; o samodzielni księgowi.
<p style="text-align: center;">POWIAT HAJNOWSKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> o pomocniczych: sprzątaczk i pokojowe, pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych, gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy; o pracowników obróbki metali: spawacze, ślusarze, operatorzy maszyn do obróbki skrawaniem; o związanych z sektorem ochrony zdrowia i usługami opiekuńczymi: fizjoterapeuci i masażyści, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej, pielęgniarki i położne, pracownicy socjalni; o w sektorze budownictwa i w pracach wykończeniowych: cieśle i stolarze budowlani, dekarze i blacharze budowlani, elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, monterzy instalacji budowlanych, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie, robotnicy budowlani; o reprezentujących branżę finansową: pracownicy ds. rachunkowości i księgowości, samodzielni księgowi; o w gospodarce magazynowej, w sektorze transportu oraz usługach powiązanych: blacharze i lakiernicy samochodowi, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, magazynierzy, mechanicy pojazdów samochodowych; o związanych z przemysłem: krawcy i pracownicy produkcji odzieży, lakiernicy, operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru, robotnicy obróbki drewna i stolarze, o związanych z pracą w hotelarstwie i gastronomii: kelnerzy i barmani, kucharze, szefowie kuchni; o związanych z rolnictwem, ogrodnictwem i leśnictwem: ogrodnicy i sadownicy, operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych, robotnicy leśni; o cukiernicy, piekarze; o sprzedawcy i kasjerzy; o graficy komputerowi; o mechanicy maszyn i urządzeń; o pracownicy ochrony fizycznej.
<p style="text-align: center;">POWIAT KOLNENSKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> o kierowców: kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych; o mechaników i operatorów: mechanicy pojazdów samochodowych, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, technicy mechanicy; o robotnicy budowlani; o krawcy i pracownicy produkcji odzieży; o pielęgniarki i położne.
<p style="text-align: center;">POWIAT ŁOMŻYŃSKI i MIASTO ŁOMŻA</p>	<ul style="list-style-type: none"> o związanych z edukacją: asystenci edukacji, logopedzi i audiofonolodzy, nauczyciele języków obcych i lektorzy, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, nauczyciele przedmiotów zawodowych, nauczyciele szkół specjalnych; o związanych z budownictwem, pracami wykończeniowymi i nadzorem budowlanym: betoniarze i zbrojarze, elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, inspektorzy nadzoru budowlanego, inżynierowie budownictwa, kierownicy budowy, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych; o związanych z transportem, spedycją i logistyką: diagności samochodowi, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, spedytorzy i logiści,

Nazwa powiatu	Poszukiwani są pracownicy w zawodach:
	<p>zaopatrzeniowcy i dostawcy;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ związanych z przemysłem: krawcy i pracownicy produkcji odzieży, lakiernicy, masarze i przetwórcy ryb, monterzy konstrukcji metalowych; ○ w sektorze ochrony zdrowia i opieki społecznej: pielęgniarki i położne, ratownicy medyczni, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej, pracownicy socjalni; ○ pracowników obróbki metali: spawacze, operatorzy obrabiarek skrawających; ○ związanych z promocją i sprzedażą: przedstawiciele handlowi, specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży; ○ projektanci i administratorzy baz danych, programiści; ○ pracownicy służb mundurowych; ○ samodzielni księgowi; ○ fryzjerzy; ○ piekarze, cukiernicy; ○ szefowie kuchni; ○ robotnicy leśni.
<p>POWIAT MONIECKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ w sektorze ochrony zdrowia i opieki społecznej: farmaceuci, fizjoterapeuci i masażyści, lekarze, pielęgniarki i położne, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej, pracownicy socjalni; ○ związanych z finansami i ubezpieczeniami: agenci ubezpieczeniowi, pracownicy ds. rachunkowości i księgowości; ○ związanych z transportem, gospodarką magazynową i usługami komplementarnymi: blacharze i lakiernicy samochodowi, kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, mechanicy pojazdów samochodowych, magazynierzy, zaopatrzeniowcy i dostawcy; ○ z sektora budowlanego: cieśle i stolarze budowlani, dekarze i blacharze budowlani, elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie, robotnicy budowlani; ○ związanych z pracą w hotelarstwie i gastronomii: kelnerzy i barmani, kucharze, pomoce kuchenne; ○ pracowników obróbki i przetwórstwa metali: spawacze, ślusarze, operatorzy obrabiarek skrawających, pracownicy przetwórstwa metali; ○ związanych z usługami opiekuńczo-wychowawczymi: nauczyciele przedszkoli, opiekunki dziecięce; ○ związanych ze sprzedażą i handlem: przedstawiciele handlowi, sprzedawcy i kasjerzy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, ○ pracownicy zajmujący się zwierzętami; ○ robotnicy obróbki drewna i stolarze; ○ cukiernicy, piekarze; ○ kosmetyczki, fryzjerzy; ○ technicy mechaniccy; ○ operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych; ○ pracownicy służb mundurowych.
<p>POWIAT SEJNEŃSKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ związanych z transportem, gospodarką magazynową i usługami komplementarnymi: diagności samochodowi, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, magazynierzy; ○ w sektorze służby zdrowia i opieki społecznej: fizjoterapeuci, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej, pielęgniarki i położne, ratownicy medyczni. ○ związanych z transportem, gospodarką magazynową i usługami komplementarnymi: diagności samochodowi, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, magazynierzy; ○ robotniczych: robotnicy leśni, robotnicy obróbki drewna i stolarze; ○ operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych; ○ robotnicy obróbki drewna i stolarze; ○ weterynarze; ○ piekarze.
<p>POWIAT SIEMIATYCKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ związanych z sektorem ICT: administratorzy stron internetowych, analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych, graficy komputerowi, projektanci i administratorzy baz danych, programiści; ○ pracowników obróbki i przetwórstwa metali: spawacze, ślusarze, operatorzy obrabiarek skrawających;

Nazwa powiatu	Poszukiwani są pracownicy w zawodach:
	<ul style="list-style-type: none"> ○ związanych z sektorem edukacji: asystenci w edukacji, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, nauczyciele przedmiotów zawodowych, nauczyciele szkół specjalnych; ○ związanych z budownictwem, pracami wykończeniowymi i nadzorem budowlanym: cieśle i stolarze budowlani, elektrycy, elektromechanicy i elektrycy inspektorzy nadzoru budowlanego, inżynierowie budownictwa, kierownicy budowy, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, pracownicy ds. budownictwa drogowego, technicy budownictwa; ○ charakterystycznych dla sektora przemysłowego: lakiernicy, monterzy maszyn i urządzeń, pracownicy przetwórstwa spożywczego, robotnicy obróbki drewna i stolarze, specjaliści ds. organizacji produkcji, technicy mechanicy; ○ operatorzy i mechanicy maszyn i urządzeń: operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych, operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych; ○ inżynierskich: inżynierowie elektrycy i energetycy, inżynierowie inżynierii środowiska, inżynierowie mechanicy, specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki; ○ związanych z transportem, logistyką, gospodarką magazynową i usługami komplementarnymi: blacharze i lakiernicy samochodowi, diagności samochodowi, kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, magazynierzy; mechanicy pojazdów samochodowych, spedytorzy i logistycy; ○ w sektorze służby zdrowia i opieki społecznej: fizjoterapeuci i masażyści, pielęgniarce i położne, pracownicy socjalni; ○ w sektorze finansowym: pracownicy ds. rachunkowości i księgowości, samodzielni księgowi, specjaliści ds. finansowych; ○ związanych z pracą w hotelarstwie i gastronomii: kucharze, szefowie kuchni; ○ fryzjerzy; ○ cukiernicy, piekarze; ○ tapiczerzy; ○ pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP.
<p style="text-align: center;">POWIAT SOKÓLSKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ związanych z obróbką metali: spawacze, ślusarze, operatorzy obrabiarek skrawających; ○ w sektorze finansowym: pracownicy ds. rachunkowości i księgowości, samodzielni księgowi, specjaliści ds. finansowych; ○ związanych z promocją i sprzedażą: przedstawiciele handlowi, specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży, sprzedawcy i kasjerzy; ○ związanych z pracą w hotelarstwie i gastronomii: kelnerzy i barmani, kucharze, szefowie kuchni; ○ w branży transportowej i gospodarce magazynowej: kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, magazynierzy, ○ związanych z zagospodarowaniem przestrzeni i budownictwem: geodeci i kartografowie, robotnicy budowlani; ○ pielęgniarce; ○ cukiernicy, piekarze; ○ elektrycy, elektromechanicy i elektrycy; ○ kosmetyczki; ○ krawcy i pracownicy produkcji odzieży.
<p style="text-align: center;">POWIAT SUWAŃSKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ związanych z branżą ICT: administratorzy stron internetowych, analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych, graficy komputerowi, projektanci i administratorzy baz danych, programiści; ○ związanych z budownictwem i pracami wykończeniowymi: betoniarze i zbrojarze, cieśle i stolarze budowlani, dekarze i blacharze budowlani, elektrycy, elektromechanicy i elektrycy inspektorzy nadzoru budowlanego, murarze i tynkarze, monterzy instalacji budowlanych, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, pracownicy ds. budownictwa drogowego, pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie, robotnicy budowlani; ○ w branży transportowej, gospodarce magazynowej i usługach pokrewnych: diagności samochodowi, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, magazynierzy, mechanicy pojazdów samochodowych, operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych; ○ związanych z obróbką metali: spawacze, ślusarze, operatorzy obrabiarek skrawających; ○ w sektorze służby zdrowia: lekarze, pielęgniarce i położne; ○ w przemyśle przetwórczym: krawcy i pracownicy produkcji odzieży, pracownicy przetwórstwa spożywczego, robotnicy obróbki drewna i stolarze; tapiczerzy

Nazwa powiatu	Poszukiwani są pracownicy w zawodach:
	<ul style="list-style-type: none"> ○ monterzy i mechanicy: mechanicy maszyn i urządzeń, monterzy elektronicy, monterzy maszyn i urządzeń; ○ specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki; ○ fryzjerzy; ○ cukiernicy, piekarze.
POWIAT WYSOKO MAZOWIECKI	<ul style="list-style-type: none"> ○ związanych z budownictwem: betoniarze i zbrojarze, dekarze i blacharze budowlani, inżynierowie budownictwa, kierownicy budowy, monterzy instalacji budowlanych, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych; ○ związanych ochroną zdrowia i opieką społeczną: farmaceuci, opiekunowie osoby starszej i niepełnosprawnej, pielęgniarki i położne, pracownicy socjalni, psychologowie i psychoterapeuci; ○ związanych z pracą w hotelarstwie i gastronomii: kelnerzy i barmani, kucharze, pomoce kuchenne; ○ w branży transportowej, spedycji i w gospodarce magazynowej: kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, magazynierzy, spedytorzy i logistycy; ○ w branży przemysłowej: lakiernicy, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych, robotnicy obróbki drewna i stolarze; spawacze; elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy; ○ w branży finansowej: pracownicy ds. rachunkowości i księgowości, samodzielni księgowi; ○ nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących; ○ pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy; ○ przedstawiciele handlowi; ○ cukiernicy, piekarze; ○ fryzjerzy.
POWIAT ZAMBROWSKI	<ul style="list-style-type: none"> ○ budowlanych: brukarze, cieśle i stolarze budowlani, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, robotnicy budowlani; ○ pracowników obróbki metali: spawacze, ślusarze; ○ mechanicy maszyn i urządzeń; ○ w branży transportowej, gospodarce magazynowej i usługach pokrewnych: blacharze i lakiernicy samochodowi, diagnosty samochodowi, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, magazynierzy, mechanicy pojazdów samochodowych, spedytorzy i logistycy; ○ w branży przemysłowej: masarze i przetwórcy ryb, monterzy okien i szklarze, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, robotnicy obróbki drewna i stolarze; elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy; pracownicy poligraficzni; ○ pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy; ○ sprzedawcy i kasjerzy; ○ fryzjerzy.

Dane: Barometr zawodów 2018. Raport podsumowujący badanie w województwie podlaskim, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2017

W omawianych powiatach pracodawcy w 2018 r. będą najczęściej poszukiwali pracowników w kluczowych dla rozwoju regionu branżach, tj. w transporcie, przemyśle, handlu, gastronomii i hotelarstwie oraz w budownictwie. Braki kadrowe w 2018 r. będą notowane również w sferze edukacji, ochronie zdrowia i w opiece społecznej.

Jak wynika z badania Barometr zawodów 2018³, powiatowe rynki pracy woj. podlaskiego są rynkami o zrównoważonym popycie i podaży pracy, bowiem w opinii ekspertów rynku pracy zawody zrównoważone są podstawową kategorią zawodów występujących na wszystkich lokalnych rynkach woj. podlaskiego i stanowią aż 82,2% wszystkich grup zawodów w regionie (129 grup).

³ Barometr zawodów 2018. Raport podsumowujący badanie w województwie podlaskim, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2018.

W kategorii zawodów, które będą poszukiwane w 2018 roku, wyodrębniono 20 grup zawodów deficytowych: cieśle i stolarze budowlani, cukiernicy, diagności samochodowi, elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, fryzjerzy, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, krawcy i pracownicy produkcji odzieży, kucharze, magazynierzy, monterzy instalacji budowlanych, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, operatorzy obrabiarek skrawających, piekarze, pielęgniarki i położne, projektanci i administratorzy baz danych, programiści, robotnicy obróbki drewna i stolarze, samodzielni księgowi, spawacze, szefowie kuchni, ślusarze.

Do najczęstszych przyczyn deficytowości pracowników zaliczyć należy:

- niesłabnący wysoki popyt na pracowników w kluczowych dla rozwoju województwa branżach, zwłaszcza w budowlanej, gastronomicznej oraz w przemyśle i transporcie, i charakterystyczna dla dwóch pierwszych branż rotacyjność oraz sezonowość,
- oferowane warunki pracy, w tym niskie wynagrodzenia oraz system czasu pracy,
- starzenie się zasobów pracy i brak prostej zastępowalności pokoleniowej,
- odpływ pracowników do innych regionów i za granicę,
- niska mobilność zawodowa długotrwale bezrobotnych,
- brak wymaganego doświadczenia zawodowego lub/i kompetencji (w tym pełnego pakietu uprawnień, np. w przypadku kierowców TIR)⁴.

Nadwyżką poszukujących pracy na podlaskim rynku pracy w 2018 roku wykazywać się będzie 8 grup zawodów: ekonomiści, nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących, operatorzy maszyn włókienniczych, pedagodzy, rolnicy i hodowcy, specjaliści administracji publicznej, specjaliści technologii żywności i żywienia, technicy mechanicy.

Występowanie zawodów nadwyżkowych województwie podlaskim związane jest z układem zróżnicowanych czynników, do których można zaliczyć⁵:

- nadmiar absolwentów popularnych kierunków kształcenia ponadgimnazjalnego i wyższego w regionie i powiecie (ekonomiści, pedagodzy, specjaliści administracji publicznej, specjaliści technologii żywności i żywienia, technicy mechanicy),
- oczekiwanie na przejście gospodarstwa rolnego po rodzicach oraz pozostawanie w szarej strefie gospodarki (rolnicy i hodowcy),
- napływ do bezrobocia osób, które utraciły pracę w wyniku redukcji etatów (nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących, operatorzy maszyn włókienniczych),
- długotrwała bezczynność zawodowa i dezaktualizacja kompetencji (operatorzy maszyn włókienniczych),
- brak doświadczenia i kompetencji zawodowych odnoszący się do wszystkich wymienionych grup zawodów nadwyżkowych, w szczególności zarzucany absolwentom najpopularniejszych kierunków kształcenia.

⁴ Barometr zawodów 2018. Raport podsumowujący badanie w województwie podlaskim, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2017, s. 13.

⁵ Tamże, s. 14.

4. Zawody generujące długotrwale bezrobocie w woj. podlaskim

Długotrwale bezrobotni to w woj. podlaskim w przeważającej mierze osoby pracujące poprzednio jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 23,4% ogółu długotrwale bezrobotnych (wobec 22,0% udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 16,0% (wobec 15,8 %) oraz technicy i inny średni personel – 12,6% (wobec 13,5%).

Tabela 9. Długotrwale bezrobotni w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu 2017 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		Długotrwale bezrobotni	
	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	39997	100,0	23784	100,0
Bez zawodu	6776	16,9	4284	18,0
0. Siły zbrojne	6	0,02	1	0,004
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	206	0,5	90	0,4
2. Specjaliści	4772	11,9	2184	9,2
3. Technicy i inny średni personel	5381	13,5	2992	12,6
4. Pracownicy biurowi	1314	3,3	705	3,0
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	6310	15,8	3806	16,0
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	867	2,2	632	2,7
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8794	22,0	5566	23,4
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2122	5,3	1272	5,3
9. Pracownicy przy pracach prostych	3449	8,6	2252	9,5

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 3 „Bezrobotni i wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności” do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

Wskaźnikiem, który pozwala na wskazanie zawodów, w których najwięcej osób bezrobotnych pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy, jest **wskaźnik długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie**. Wskaźnik ten jest liczony jako stosunek liczby długotrwale bezrobotnych występujących w danym zawodzie do ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie.

Poniżej przedstawiono listę rankingową grup zawodów o najwyższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia. Listę tę wyłoniono spośród liczących się ilościowo grup zawodów, tj. takich, w których zarejestrowanych było co najmniej 200 osób długotrwale bezrobotnych, natomiast wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 0,60 lub więcej.

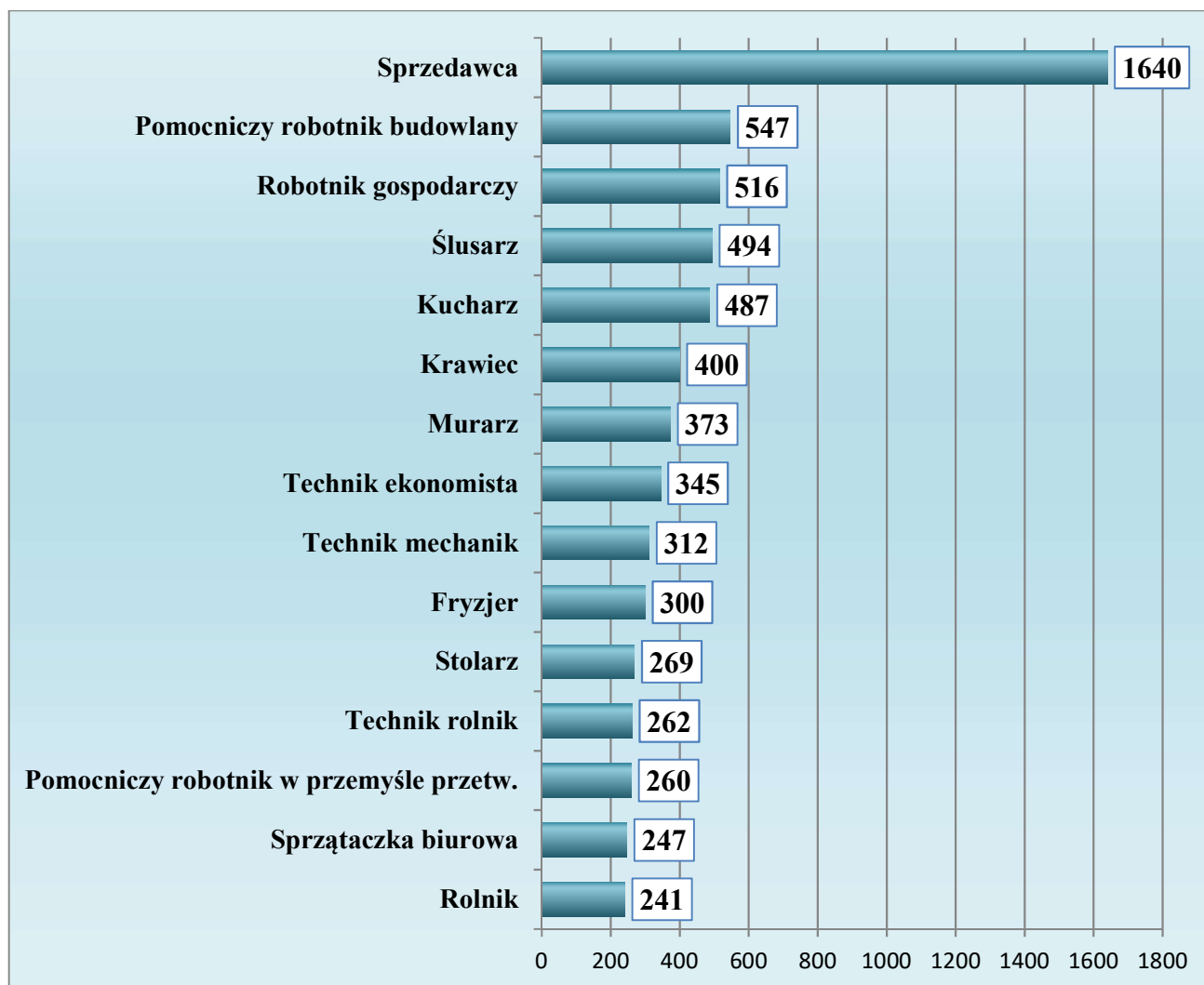
**Tabela 10. Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie w woj. podlaskim
(stan w końcu 2017 r.)**

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Liczba długotrwale bezrobotnych
1	515303	Robotnik gospodarczy	0,74	516
2	753105	Krawiec	0,74	400
3	712601	Hydraulik	0,73	129
4	613003	Rolnik	0,72	241
5	722314	Tokarz w metalu	0,72	175
6	713102	Malarz budowlany	0,72	148
7	932911	Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	0,71	260
8	911207	Sprzątaczką biurową	0,71	247
9	711202	Murarz	0,68	373
10	311924	Technik technologii odzieży	0,68	105
11	933304	Robotnik magazynowy	0,67	102
12	722204	Ślusarz	0,65	494
13	751201	Cukiernik	0,65	205
14	411004	Technik prac biurowych	0,64	145
15	834103	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,63	130
16	931205	Pomocniczy robotnik drogowy	0,63	115
17	931301	Pomocniczy robotnik budowlany	0,62	547
18	514101	Fryzjer	0,62	300
19	314207	Technik rolnik	0,62	262
20	522301	Sprzedawca	0,61	1640
21	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,61	219

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 3 „Bezrobotni i wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności” do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Do zawodów w największym stopniu generujących długotrwale bezrobocie należą zawody związane z produkcją odzieży (m.in. krawcy, technicy technologii odzieży), budownictwem (hydraulicy, malarze budowlani, murarze), przemysłem przetwórczym (tokarz w metalu, ślusarz). Wystąpiły tu także zawody związane z rolnictwem (rolnik, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, technik rolnik), handlem i usługami (sprzedawca, mechanik samochodów osobowych, fryzjer, cukiernik), a także zawody pracowników przy pracach prostych (robotnik gospodarczy i magazynowy, sprzątaczką biurową, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, pomocniczy robotnicy drogowi i budowlani).

Rys. 3. Zawody najliczniej występujące wśród osób długotrwale bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu 2017 r.)

Wśród zawodów osób bezrobotnych długotrwale najliczniejsze były zawody związane z handlem, gastronomią i usługami (sprzedawca, robotnik gospodarczy, kucharz, krawiec, fryzjer, sprzątaczką biurową), budownictwem i przemysłem (pomocniczy robotnik budowlany, ślusarz, murarz, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, stolarz) oraz z rolnictwem (technik rolnik, rolnik).

5. Aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych przez powiatowe urzędy pracy

Do urzędów pracy woj. podlaskiego zgłosiło się w ciągu całego 2017 r. 21538 osób, które pozostawały w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat. Stanowiły one 35,1% wszystkich nowo rejestrujących się bezrobotnych. Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych wróciło do ewidencji bezrobotnych po stażu – 1518 osób (7,0%), po pracach społecznie użytecznych – 880 osób (4,1%) oraz po szkoleniu – 247 osób (1,1%). Porównując te dane z danymi dotyczącymi napływów ogólnej liczby bezrobotnych, można

zauważyć, że są one zbliżone. Jedynie wyraźnie większe wartości są odnotowywane w stosunku do powrotów osób długotrwale bezrobotnych do rejestrów urzędów pracy po zakończeniu prac społecznie użytecznych.

Tabela 11. "Napływ" do bezrobocia i "odpływ" z bezrobocia" osób długotrwale bezrobotnych w 2017 roku (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem		Długotrwale bezrobotni	
	Liczba	%	Liczba	%
Bezrobotni nowo zarejestrowani "napływ", z tego rejestrujący się:	61440	100,0	21538	100,0
- po raz pierwszy	11268	18,3	x	x
- po raz kolejny, w tym powracający do rejestracji:	50172	81,7	21538	100,0
- po pracach interwencyjnych	92	0,1	27	0,1
- po robotach publicznych	364	0,6	73	0,3
- po stażu	5319	8,7	1518	7,0
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	10	0,02	0	0,0
- po szkoleniu	910	1,5	247	1,1
- po pracach społecznie użytecznych	932	1,5	880	4,1
Bezrobotni wyrejestrowani "odpływ", w tym z powodu:	69804	100,0	27055	100,0
□ podjęcia pracy, z tego:	35758	51,2	10953	40,5
▪ pracy niesubsydiowanej	27100	38,8	8860	32,7
- w tym podjęcie działalności gospodarczej	1282	1,8	480	1,8
- w tym pracy sezonowej	3553	5,1	1401	5,2
▪ pracy subsydiowanej, w tym w ramach :	8658	12,4	2093	7,7
- prac interwencyjnych	2237	3,2	621	2,3
- robót publicznych	1241	1,8	410	1,5
- z tytułu podjęcia działalności gospodarczej	1308	1,9	325	1,2
- refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	994	1,4	235	0,9
- podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	634	0,9	32	0,1
- podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	27	0,04	4	0,01
- podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	10	0,01	1	0,004
- podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego pow. 50 r.ż.	93	0,1	41	0,2
- inne	2114	3,0	424	1,6
□ rozpoczęcia szkolenia	923	1,3	222	0,8
□ rozpoczęcia stażu	5947	8,5	1984	7,3
□ rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	12	0,02	0	0,0
□ rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	975	1,4	857	3,2
□ skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	1129	1,6	1129	4,2
□ odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach	2311	3,3	1319	4,9
□ niepotwierdzenia gotowości do pracy	11007	15,8	4358	16,1
□ dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	5682	8,1	2635	9,7

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy

W 2017 r. rejestry bezrobotnych opuściło 27055 osób długotrwale bezrobotnych, czyli 38,8% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych. Najczęstszą przyczyną wyłączeń tych osób z ewidencji urzędów pracy było podejmowanie pracy. Z tego powodu wyłączono 10953 osoby długotrwale bezrobotne (40,5% „odpływów”), z czego pracę niesubsydiowaną podjęło 8860 osób, a subsydiowaną – 2093 osoby. Odsetek dotyczący podjęć pracy przez osoby długotrwale bezrobotne, zwłaszcza pracy niesubsydiowanej, jest znacznie niższy niż przez ogół zarejestrowanych bezrobotnych (40,5% wobec 51,2%). Wskaźnik płynności rynku pracy dla osób długotrwale bezrobotnych, rozumiany jako stosunek liczby osób podejmujących pracę w ciągu 2017 r. do liczby osób nowo zarejestrowanych w tym czasie, wyniósł 50,9%. Dla porównania, dla całej zbiorowości bezrobotnych wskaźnik ten wyniósł 58,2%.

Odsetek osób długotrwale pozostających bez pracy wyłączonych z tytułu podjęcia pracy jest niższy w przypadku wszystkich form pracy zarobkowej w porównaniu do ogólnej populacji bezrobotnych. Wyjątek stanowi kierowanie osób długotrwale bezrobotnych do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych - a więc formy wsparcia dedykowanej tej grupie, oraz do udziału w programie pracy społecznie użytecznej. Skierowanych do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych zostało 1129 osób długotrwale bezrobotnych (4,2% „odpływów”), a pracę społecznie użyteczną rozpoczęło 857 osób z omawianej kategorii bezrobotnych (3,2% „odpływów”). Dużą popularnością cieszyły się także staże u pracodawcy (1984 osoby, 7,3% wyłączeń).

Podsumowując, podstawowymi programami aktywizacji zawodowej (praca subsydiowana, szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne, skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych) objętych zostało w 2017 roku 6285 osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 23,2% ogółu wyłączeń tej grupy bezrobotnych z ewidencji (dla porównania: dla ogółu bezrobotnych odsetek ten wyniósł 25,3%).

Opracowanie:
Wydział Badań i Analiz
WUP w Białymstoku,
25.01.2018r.

Załącznik. Długotrwale bezrobocie w gminach woj. podlaskiego - stan w końcu 2017 roku

Lp.	Miasto/Gmina	symbol terytorialny (7-cyfrowy)	Zarejestrowani bezrobotni razem	w tym długotrwale bezrobotni	
				liczba	%
1	Augustów	2001011	1103	609	55,2
2	Augustów	2001022	202	108	53,5
3	Bargłów Kościelny	2001032	188	137	72,9
4	Lipsk	2001043	245	157	64,1
5	Nowinka	2001052	89	52	58,4
6	Płaska	2001062	142	100	70,4
7	Sztabin	2001072	169	113	66,9
8	Choroszcz	2002013	358	197	55,0
9	Czarna Białostocka	2002023	368	187	50,8
10	Dobrzyniewo Duże	2002032	256	142	55,5
11	Gródek	2002042	260	157	60,4
12	Juchnowiec Kościelny	2002052	475	236	49,7
13	Łapy	2002063	1177	775	65,8
14	Michałow	2002073	260	178	68,5
15	Poświętne	2002082	137	93	67,9
16	Supraśl	2002093	458	249	54,4
17	Suraż	2002103	63	40	63,5
18	Turośń Kościelna	2002112	191	113	59,2
19	Tykocin	2002123	150	78	52,0
20	Wasilków	2002133	507	271	53,5
21	Zabłudów	2002143	303	168	55,4
22	Zawady	2002152	47	26	55,3
23	Bielsk Podlaski	2003011	825	418	50,7
24	Brańsk	2003021	91	60	65,9
25	Bielsk Podlaski	2003032	165	94	57,0
26	Boćki	2003042	74	46	62,2
27	Brańsk	2003052	82	39	47,6
28	Orla	2003062	95	60	63,2
29	Rudka	2003072	66	39	59,1
30	Wyszki	2003082	99	61	61,6
31	Grajewo	2004011	1325	816	61,6
32	Grajewo	2004022	262	156	59,5
33	Radziłów	2004032	159	98	61,6
34	Rajgród	2004043	292	186	63,7
35	Szczuczyn	2004053	346	230	66,5
36	Wąsosz	2004062	176	113	64,2
37	Hajnówka	2005011	539	282	52,3
38	Białowieża	2005022	95	60	63,2
39	Czeremcha	2005032	129	91	70,5
40	Czyże	2005042	36	19	52,8
41	Dubicze Cerkiewne	2005052	45	26	57,8
42	Hajnówka	2005062	93	57	61,3
43	Kleszczele	2005073	91	44	48,4
44	Narew	2005082	148	111	75,0

Lp.	Miasto/Gmina	symbol terytorialny (7-cyfrowy)	Zarejestrowani bezrobotni razem	w tym długotrwale bezrobotni	
				liczba	%
45	Narewka	2005092	124	73	58,9
46	Kolno	2006011	713	446	62,6
47	Grabowo	2006022	169	116	68,6
48	Kolno	2006032	548	354	64,6
49	Mały Płock	2006042	315	238	75,6
50	Stawiski	2006053	339	227	67,0
51	Turośl	2006062	393	281	71,5
52	Jedwabne	2007013	157	103	65,6
53	Łomża	2007022	372	183	49,2
54	Miastkowo	2007032	189	115	60,8
55	Nowogród	2007043	148	80	54,1
56	Piątnica	2007052	302	162	53,6
57	Przytuły	2007062	41	22	53,7
58	Śniadowo	2007072	143	79	55,2
59	Wizna	2007082	123	75	61,0
60	Zbójna	2007092	188	99	52,7
61	Goniądz	2008013	148	81	54,7
62	Jasionówka	2008022	71	47	66,2
63	Jaświły	2008032	80	58	72,5
64	Knyszyn	2008043	175	98	56,0
65	Krypno	2008052	101	63	62,4
66	Mońki	2008063	399	207	51,9
67	Trzcianne	2008072	110	64	58,2
68	Sejny	2009011	346	194	56,1
69	Giby	2009022	198	131	66,2
70	Krasnopol	2009032	214	147	68,7
71	Puńsk	2009042	173	101	58,4
72	Sejny	2009052	220	147	66,8
73	Siemiatycze	2010011	473	275	58,1
74	Drohiczyn	2010023	160	112	70,0
75	Dziadkowice	2010032	69	42	60,9
76	Grodzisk	2010042	81	58	71,6
77	Mielnik	2010052	72	41	56,9
78	Milejczyce	2010062	78	59	75,6
79	Nurzec-Stacja	2010072	236	169	71,6
80	Perlejewo	2010082	52	37	71,2
81	Siemiatycze	2010092	153	91	59,5
82	Dąbrowa Białostocka	2011013	519	349	67,2
83	Janów	2011022	115	73	63,5
84	Korycin	2011032	96	53	55,2
85	Krynki	2011043	230	178	77,4
86	Kuźnica	2011052	220	165	75,0
87	Nowy Dwór	2011062	136	100	73,5
88	Sidra	2011072	144	103	71,5
89	Sokółka	2011083	1123	722	64,3

Lp.	Miasto/Gmina	symbol terytorialny (7-cyfrowy)	Zarejestrowani bezrobotni razem	w tym długotrwale bezrobotni	
				liczba	%
90	Suchowola	2011093	288	206	71,5
91	Szudziałowo	2011102	174	129	74,1
92	Bakałarzewo	2012012	43	16	37,2
93	Filipów	2012022	106	62	58,5
94	Jeleniewo	2012032	50	14	28,0
95	Przerośl	2012042	66	32	48,5
96	Raczki	2012052	82	46	56,1
97	Rutka-Tartak	2012062	31	11	35,5
98	Suwałki	2012072	152	60	39,5
99	Szypliszki	2012082	72	21	29,2
100	Wiżajny	2012092	42	20	47,6
101	Wysokie Mazowieckie	2013011	297	165	55,6
102	Ciechanowiec	2013023	287	177	61,7
103	Czyżew	2013033	170	94	55,3
104	Klukowo	2013042	132	82	62,1
105	Kobylin-Borzymy	2013052	32	19	59,4
106	Kulesze Kościelne	2013062	67	41	61,2
107	Nowe Piekuty	2013072	81	54	66,7
108	Sokoły	2013082	175	116	66,3
109	Szepietowo	2013093	254	142	55,9
110	Wysokie Mazowieckie	2013102	113	57	50,4
111	Zambrów	2014011	1014	621	61,2
112	Kołaki Kościelne	2014022	40	22	55,0
113	Rutki	2014032	212	151	71,2
114	Szumowo	2014042	103	50	48,5
115	Zambrów	2014052	243	144	59,3
116	Białystok	2061011	8877	5297	59,7
117	Łomża	2062011	2318	1240	53,5
118	Suwałki	2063011	1639	785	47,9
	Ogółem	x	39997	23784	59,5

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 7 do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy